

6-17-217/2016



## II. RÁKÓCZI FERENC MEGYEI ÉS VÁROSI KÖNYVTÁR

CÍM: 3530 MISKOLC, GÖRGEY U. II. - POSTA: 3501 MISKOLC, PF. 176.  
TEL.: 46/503-120 - FAX: 46/340-448 - RAKOCZI@RFMLIB.HU - WWW.RFMLIB.HU

A II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár tájékoztatója  
a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer keretében 2015-ben

### Vadna

település számára

2015-ben nyújtott szolgáltatásokról

KÖNYVTÁRELLÁTÁSI SZOLGÁLTATÓ RENDSZER	
Éves költségvetés: 2015	15.
Lapok száma: 3850	3.P.
Lapok címe: Miskolc	
(db)	
Éves költségvetés: 2015	15.
Éves költségvetés szám: 76-26(1611)	

Az 1997. évi CXL. törvény 64. § értelmében Borsod-Abaúj-Zemplén megye kistelepülési könyvtári ellátásának megszervezése és az ellátás folyamatos biztosítása a II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár feladata, melyet a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer működéséről szóló 39/2013 (V. 31.) EMMI rendelet előírásainak megfelelően alakított ki.

Az 5 ezer főnél kisebb lélekszámú települések a lakosság kötelező könyvtári ellátását nemcsak önálló intézmény fenntartásával, hanem a szolgáltatások megrendelésével is biztosíthatják. Megyénkben 2015-ben 309 település (a települések 85%-a, a községi státuszú települések 91%-a) élt ezzel a lehetőséggel és vette igénybe ezt a szolgáltatást. Könyvtárbuszos ellátást csupán 18% igényelt, törekedve helyben biztosítani a közösségi művelődés lehetőségét.

A rendeletben megfogalmazottak maradéktalan betartása mellett a szolgáltatásszervezés során törekedtünk a megye sajátosságainak (településszerkezet, demográfia, hátrányos helyzet), a helyi igényeknek a figyelembe vételére. A munkamódszerek és az ellátási struktúra kialakítása során figyeltünk azoknak az elemeknek a továbbvitelére, amelyek korábban eredményesen működtek (szolgáltatás-megosztási szerződés a nagyobb városi könyvtárakkal, könyvtárbusz alkalmazása két kistérségben), illetve a törvény szellemének megfelelően legfontosabb alapelvként a gazdaságos és hatékony üzemeltetés kritériumát tartottuk szem előtt. A feladatokat 9 fős Terület-ellátási csoport látja el, a területi referensek munkáját a megyei hálózati igazgatóhelyettes irányítja.

A II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár a 2015. évi költségvetési törvényben meghatározottak szerint a megyei Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer működtetésére 2015-ben 239.478.460 Ft állami támogatásban részesült. A költségvetési forrás felhasználását szigorú tervezés mellett, a települések igényeit is figyelembe véve, előzetes helyzétfelmérést követően végeztük. Ennek során alapidokumentumként használtuk a 39/2013. (V. 31.) EMMI rendeletben meghatározottakat, így valamennyi beszerzést, fejlesztést a megyei és városi könyvtár koordinál, s a forráskezelést is központilag bonyolítjuk. Valamennyi árajánlatkérés, megrendelés, számlakezelés a szolgáltató intézményben zajlott, biztosítva a források hatékony felhasználását, átláthatóságát, a nyilvántartások egységességét.

A forrásfelhasználás során több alkalommal közbeszerzési eljárást bonyolítottunk le, hisz a dokumentum-beszerzési, az informatikai eszközfejlesztési keret is ezt kötelezővé tette. A központosított közbeszerzési eljárás igénybe vétele gyorsította a beszerzés és eszközkihelyezés folyamatát.

A dokumentum-beszerzést kiemelten kezeltük, s jelentős összeget fordítottunk a folyóiratok megrendelésére, a 2015. évi előfizetésekre. A dokumentumszállítást a Könyvtárellátó Közhasznú Kft. nyerte, 37%-os kedvezményt biztosítva a rendszer számára.

A KSZR működtetésére rendelkezésre álló állami forrás jelentős részét a településeken igénybe vehető szolgáltatások minőségének fejlesztésére használtuk fel.

Valamennyi település dokumentum-ellátása mellett arra törekedtünk, hogy fejlesszük a könyvtári, információs és közösségi terek informatikai ellátottságát, eszközparkját, így nagy összegű vásárlásokra került sor. Kisebb bútorok, berendezési tárgyak beszerzésére is sor került, s elektronikai eszközök vásárlásával is javult a települések szolgáltató képessége.

Az egységes arculat, az egységes megjelenés érdekében központilag szerveztük meg az információs táblák legyártatását. Biankó plakátok elkészíttetésével, illetve a településeken igénybe vehető könyvtári ellátás sajátosságaihoz igazodó szóróanyagokkal népszerűsítettük nemcsak az újszerű szolgáltatást, de a településeken megszervezett, központilag koordinált programokat, felhasználóképzéseket, eseményeket is.

## **1. A település könyvtárellátási helyzete**

A könyvtár épületének külső része felújított, a könyvtári tér felújított.

A könyvtár a jogszabályban meghatározottnak szerint heti 53 órát tart nyitva.

A lakosság 17,98% iratkozott be a könyvtárba, amely kisteleplési szinthez képest átlag alatti.

A kölcsönzött dokumentumok vonatkozásában átlag 16 könyv jutott egy-egy beiratkozott olvasóra, a helyben használt dokumentumok száma közel 21 db/fő volt. Az év folyamán 5 043 alkalommal használták az internetet.

## **2. A KSZR keretében nyújtott szolgáltatások**

### **2.1 Gyűjteményfejlesztés**

A településre 98 db könyvet szereztünk be és helyeztünk ki 173 111 Ft értékben. 2015.-ben a Könyvtárellátó Nonprofit Kft.-vel kötött szerződés 37%-os kedvezményt biztosított a könyvtári szolgáltatóhelyek számára vásárolt dokumentumok esetében, így a gyűjteményfejlesztés valós bolti értéke 237 162 Ft volt.

A könyvtár számára 8 folyóiratot rendeltünk meg, 134 354 Ft értékben.

### **2.2 Könyvtárközi kölcsönzés**

A szolgáltatás keretében valamennyi magyar könyvtári rendszerben fellelhető dokumentumhoz ingyenes hozzáférés biztosított, a település lakói nem éltek ezzel a lehetőséggel. Felhívjuk a figyelmet, hogy a Könyvtárunk által készített bérmentesítés nélkül feladható „Válaszküldemény” boríték használatával a szolgáltató helyet postaköltség sem terheli, így reméljük, hogy a jövőben igénybe veszik ezt a szolgáltatásunkat.

### **2.3 Információs szolgáltatás**

A lakosság korrekt tájékoztatását, a könyvtári szolgáltatások népszerűsítését kiemelt feladatunknak tekintjük, ezért jelentős összeget fordítottunk az igényes információs anyagok, biankó plakátok, szóróanyagok előállítására is.

A Megyei Tudástár portálon elhelyezett, s innen letölthető biankó plakátok, meghívók és egyéb anyagok további közvetlen segítséget jelentenek a könyvtáraknak.

A nyomdai úton előállított propagandaanyagok és a könyvtári épületek homlokzatára került információs táblák szintén az állami támogatásnak köszönhetően készültek el.

Könyvtárunk Helyismereti gyűjteménye gyűjti a településre vonatkozó információkat, melyek mindenki számára elérhető a II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi könyvtárban.

#### 2.4 Közösségi szolgáltatások

A lakosság érdeklődésének felkeltése, az olvasáskultúra fejlesztése érdekében programokat szervezünk a gyermekek és felnőttek számára. A programszervezést a lakosság igényeit felmérve a könyvtáros és az önkormányzat javaslatai alapján bonyolítjuk le.

2015-ben a felhasználható keretösszeg 150 000 Ft+áfa volt, amelyből 4 program került megvalósításra.

#### 2.5 Szakmai képzés, továbbképzés

2015-ben három alkalommal szervezett szakmai napot az Egressy Béni Városi Könyvtár Kazincbarcikán.

Május 19-én és október 6-án szakmai továbbképzést tartottak.

December 1-jén Telegdi Ágnes írónt mutatták be a könyvtárosoknak, melyet beszélgetés követett az olvasásnépszerűsítés fontosságáról, s a települések ezzel kapcsolatos feladatairól, lehetőségeiről.

A hagyományokat követve 2015 októberében 10. alkalommal szerveztük meg Borsod-Abaúj-Zemplén megye könyvtárosainak szakmai napját Miskolcon.

Előadás hangzott el a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszerről, a szolgáltató könyvtár feladatairól, az ellátást megrendelő település, illetve az ott dolgozó munkatárssal szemben támasztott követelményekről. Továbbá módszertani segítséget is nyújtottunk a kistélepülésen dolgozó munkatársak mindennapi tevékenységéhez.

A részvétel ingyenes volt, az útiköltséget a kistélepülésen dolgozó munkatársak részére megtérítettük.

#### 2.6 Eszközbeszerzés

A szolgáltató központok javaslatainak figyelembe vételével elkészítettük az 5 éves fejlesztési tervet, melyre támaszkodva rögzített ütemezés szerint fejleszthetjük az eszközparkot. Ennek keretében a 2015-ös keretből 2016-ban 1 db Dell Optiplex 7020 számítógépet, és 1 db szőnyeget helyeztünk el a település könyvtárában. Az eszköz a megyei és városi könyvtár tulajdonában maradt, csak a szolgáltatás részeként került kihelyezésre, biztosítva a szolgáltatás minőségét. A gépek távfelügyeletét, karbantartását a Rákóczi Könyvtár munkatársai végzik, emellett gondoskodunk a rendszer fenntartásáról, a szoftverek jogtisztaságáról is.

#### 2.7 Egyéb szolgáltatások:

Irodaszereket, szakmai nyomtatványokat szereztünk be, melyet a szolgáltató központ juttatott el a településekre. Emellett kreatív/dekor anyagokat biztosítottunk, megteremtve ezzel a helyi könyvtáros számára a lehetőséget kézműves foglalkozások tartására.

### 3. Összegzés

A megváltozott feltételrendszerben a lehető legjobb szolgáltatást igyekeztünk nyújtani a települések számára, de a minőségi szolgáltatásokat nyújtó könyvtári környezet megvalósításához csak együttes erővel juthatunk el. Fontos, hogy az önkormányzat biztosítsa helyben a megfelelő feltételeket, amelyet mi kiegészítünk.

Fontos kiemelten kezelni, hogy ez a rendszer nem arról szól, hogy egy meglévő forrást szétosszunk csupán, hanem arról, hogy folyamatosan fejlesszük a körülményeket, az elérhető szolgáltatásokat valamennyi érintett település vonatkozásában.

Miskolc, 2016. május 31.



  
Dr. Prokai Margit  
igazgató